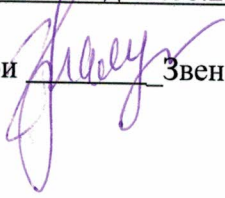

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра екології

Затверджено
на засіданні кафедри екології
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 29.08.2024 р.)

Завідувач кафедри Звенислава МАМЧУР

Силабус з навчальної дисципліни
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА,
що викладається в межах ОНП “Екологія”
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 101 Екологія

Назва курсу	Педагогічна практика
Адреса викладання курсу	вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра екології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки, 101 Екологія
Викладачі курсу	ДЖУРА Наталя Миронівна, к.б.н., доцент, доцент кафедри екології МАМЧУР Звенислава Ігорівна, к.б.н., доцент, зав. кафедри екології
Контактна інформація викладачів	nataliya.dzhura@lnu.edu.ua zvenyslava.mamchur@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації проводяться за попередньою домовленістю: вул. Саксаганського, 1, ауд. 203. Також проводяться он-лайн консультації у системі Moodle. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/academics/postgraduates http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2098#section-5
Інформація про курс	<i>Педагогічна практика</i> є нормативною дисципліною що викладається в межах ОНП Екологія третього (освітньо-наукового) рівня для здобувачів спеціальності 101 Екологія; викладається в 6 семестрі обсягом 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	<i>Педагогічна практика</i> організовується згідно з <u>Положенням про педагогічну практику аспірантів Львівського національного університету імені Івана Франка</u> , яке регламентує порядок і форму проходження педагогічної практики аспірантами. Положення розроблене відповідно до Постанови Кабінету Міністрів № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». <i>Педагогічна практика</i> є обов'язковою компонентою ОНП підготовки доктора філософії. Базою проходження педагогічної практики є кафедра екології біологічного факультету. Під час педагогічної практики здобувачі виконують <i>навчально-методичну роботу</i> (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів), яка становить 70 навчальних годин практики і <i>аудиторне навантаження</i> (проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) на яке відводиться 50 годин загального часу практики, а також оформляють <i>звітні документи</i> (звіт – стислий опис змісту роботи, щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта).
Мета та цілі курсу	Мета педагогічної практики: набуття та вдосконалення умінь і навичок навчально-методичної роботи і практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітньо-виховного процесу у вищій школі. Основні завдання педпрактики: <ul style="list-style-type: none"> • поглиблення і розширення теоретичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики; • формування у здобувачів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних екологічних дисциплін у системі вищої школи; • вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання; • формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською

	<p>аудиторією;</p> <ul style="list-style-type: none"> • виховання у здобувачів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. К.: Кондор, 2008. - 272 с. 2. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / В.Г. Кремінь, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін.; За ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. 327 с. 3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с. 4. Галус О.М., Шапошникова Л.М. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2006. – 215 с. 5. Джура Н. М., Нагірнич О. М. Формування екологічної компетентності як складової професійної підготовки магістрів освіти // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки № 3 (36). Ч. II (2020). – С. 37 – 43. 6. Джура Н. М. Інноваційні технології навчання в системі шкільної екологічної освіти: навчально-методичний посібник. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. – 104 с. 7. Закон України «Про вищу освіту» №2984-III, із змінами від 2015 р. 8. Кунинець О.Б., Джура Н.М. Екологізація вищої освіти для сталого розвитку // Матеріали V Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Фундаментальні та прикладні дослідження в біології та екології» (7–8 листопада 2018 р., м. Вінниця) м. Вінниця, ТВОРИ. – 2018. – С. 101 – 102. 9. Педагогічна практика з екології : методичні рекомендації щодо організації та проведення педагогічної практики студентів напряму підготовки 6.040106 – екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування / укл. Н.М. Джура. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. – 32 с. 10. Мамчур З.І., Джура Н.М. Практична підготовка магістрів екології: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 101 – Екологія, спеціалізації «Охорона довкілля та екоосвітня діяльність для сталого розвитку». – Львів: Львівський національний ун-т імені Івана Франка, 2018. – 104 с. 11. Мороз А.Г., Падалка О.С., Юрченко В.Л. Педагогіка і психологія вищої школи: Навч. посіб. - К.: Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2003. - 268 с. 12. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. Мороза О.Г. – К. : Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / В.Нагаєв: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с. 13. Освітні технології: навч. метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255 с. 14. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2005. – 239 с. 15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи / М. Фіцула: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2014. – 454 с. 16. Development of scientific, technological and innovation space in Ukraine and EU countries: collective monograph / Dzhura N. M., Machynska N. I. Theoretical and methodological aspects of environmental competence formation as a necessary component of professional training of preschool education specialists. – Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. С. 145 – 168. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-151-0-7 17. Scientific developments of Ukraine and EU in the area of natural sciences : collective monograph / Подан І. І., Джура Н. М. Діагностика і фіторе mediaція нафтозабруднених природних і штучних наземних екосистем Старосамбірського нафтового родовища. – Riga : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. Ch. 2. – P. 541-556. DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-588-73-0/2.8 18. Development of scientific, technological and innovation space in Ukraine and EU

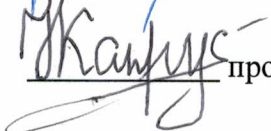
	<p>countries: collective monograph / Dzhura N. M., Machynska N. I. Theoretical and methodological aspects of environmental competence formation as a necessary component of professional training of preschool education specialists. – Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. С. 145 – 168. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-151-0-7</p> <p>19. Antonyak H. Ecological role of aquatic macrophytic vegetation and its importance to humans. Chapter 6. / H. Antonyak, M. Lesiv, A. Polishchuk, N. Hoivanovych, N. Dzhura, O. Dumych // Health and Nanobiotechnology. Skotna N., Voloshanska S., Kavetskyu T., Eftekhari A., Khalilov R. (Eds.). – 2020. – P. 68–79. https://repo.dma.dp.ua/6094/1/Maket-monograph-volume%205-2020_%20P.%20161-172.pdf</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>120 год</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Педагогічна практика дозволяє сформувати у здобувачів такі фахові компетентності: <i>предметні</i>, що є важливими для успішної професійної діяльності за спеціальністю; <i>передові концептуальні та методологічні знання</i> в галузі науково-дослідної та професійної діяльності; <i>розробка та реалізація проектів</i>, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання розв’язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші завдання; <i>критичний аналіз, оцінювання і синтез нових ідей; спілкування у діалоговому режимі</i> з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі екології, охорони довкілля та сталого природокористування. Аспіранти мають можливість промодельовати майбутню професійну діяльність.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК02. Здатність розв’язувати комплексні проблеми на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <p>СК04. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері екології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПРН-01. Глибоко розуміти концептуальні принципи та методологію природничих наук, формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп’ютерного моделювання з метою розв’язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології.</p> <p>ПРН-03. Вільно презентувати та обговорювати державною та іноземною мовами з дотриманням норм академічної етики результати досліджень, наукові та прикладні проблеми з екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН-04. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни, дотичні до предметної області екології у закладах вищої освіти.</p> <p>ПРН-05. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику з врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.</p> <p>ПРН-06. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку оброблення й аналізу інформації з проблем екології та дотичних питань, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>ПРН-07. Мати сучасні концептуальні знання та високий методологічний рівень у сфері екології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх</p>

	<p>світових досягнень.</p> <p>Після завершення цього курсу здобувач буде:</p> <p>Знати та розуміти методологічні, концептуальні засади організації навчальних занять, викладання фахової дисципліни, діяльності викладача та діяльності студентів, теоретико-методичних аспектів організації кожної складової діяльності.</p> <p>Уміти самостійно планувати структуру навчальних занять, розробляти методику організації взаємодіяльності викладача й студентів, здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати освітньо-виховний процес як взаємодію викладача і студентів, оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблеми, приймати рішення щодо їхнього вирішення.</p> <p>Вміти критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії й дії студентів на кожному етапі процесу відповідно до поставленої мети, здійснювати самостійні висновки й приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття. Вміння організовувати діалогічне спілкування зі студентами, застосовувати доцільні добудови для встановлення контакту з ними, конструктивно спілкуватися з викладачами у процесі аналізу проведених навчальних занять.</p> <p>Організовувати навчальні заняття відповідно до інноваційних підходів, здатність впроваджувати інноваційні моделі, технології в практику організації навчально-виховного процесу, аналізувати власну відповідальність за наслідки впровадження інноваційних педагогічних дій, окреслення програми власного професійного становлення та самовдосконалення на основі аналізу набутого під час практики педагогічного досвіду.</p>
Ключові слова	Освітньо-наукова програма (ОНП), педагогічна практика, професійна підготовка фахівців, ЗВО, бакалавр, магістр, спеціальність, екологія, знання, уміння, навички, освітньо-виховний процес, викладач, навчальні дисципліни, форми організації навчання, методи і засоби навчання, навчальні плани і програми, НМК
Формат курсу	Очний / заочний
	Консультації для кращої організації і проведення освітньо-виховного процесу у вищій школі
Теми	Зміст та особливості організації педагогічної практики прописані у <u>Положенні про педагогічну практику аспірантів Львівського національного університету імені Івана Франка</u> . Теми для проведення семінарських, практичних і лабораторних занять подано у силабусах навчальних дисциплін для підготовки бакалаврів і магістрів спеціальності 101 Екологія, які читаються на кафедрі.
Підсумковий контроль, форма	Залік у VI семестрі
Пререквізити	Проведення педагогічної практики базується на знаннях, отриманих у результаті вивчення психолого-педагогічних й екологічних навчальних дисциплін та набуття компетенцій після завершення навчання у магістратурі, дисциплін вільного вибору аспіранта зі спеціальності 101 Екологія.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Традиційні та інноваційні технології навчання. Лекції, практичні і лабораторні заняття, бесіди, розповіді, дискусії, інтерактивні методи навчання, кейс-технології, рольові ігри, прес-конференції, проектні технології, тестування.</p> <p>Ознайомлення зі силабусами, змістом навчальних екологічних дисциплін кафедри екології. Підготовка і розробка планів-конспектів залікових занять. Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами. Організація самостійної роботи студентів. Впровадження в освітній процес інноваційних технологій та авторських методик.</p> <p>Підготовка презентацій, пошук наукової інформації з використанням науково-методичної літератури та інтернет-ресурсів. Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем. Відвідування й аналіз навчальних занять викладачів кафедри екології. Аналіз проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять.</p>
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор, прилади і матеріали для виконання лабораторних і практичних робіт.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінюється навчально-методична робота і аудиторне навантаження аспіранта.</p> <p>Поточна успішність здійснюється науковим керівником протягом проходження аспірантом педагогічної практики шляхом аналізу та оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувача за конкретний період. При виставленні підсумкової оцінки враховують рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість та вчасність оформлення звітних матеріалів.</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Підсумковий контроль (залік) виставляється вкінці 6 семестру на основі поточної успішності аспіранта (див. Заліковий лист результатів педагогічної практики, <u>додаток 1</u>).</p> <p>Політика виставлення балів поточної успішності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ проведення двох відкритих залікових занять (2×25 балів = 50 балів); ➤ підготовка і розробка двох конспектів залікових занять (2×15 балів = 30 балів); ➤ рецензія відвіданого заняття – 10 балів; ➤ захист практики на засіданні кафедри, оформлення звітних документів (<i>звіт про проходження практики (стислий опис змісту роботи), щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта</i>) – 10 балів. <p style="text-align: center;">Максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Аспіранту, який не виконав програму практики, отримав негативний висновок щодо її проходження, або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту у встановленому порядку.</p> <p>Академічна доброчесність: Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Заліковий лист результатів педагогічної практики (<u>додаток 1</u>). ➤ Звіт про проходження практики (стислий опис змісту роботи) (<u>додаток 2</u>). ➤ Оформлення звітних документів (<i>звіт, щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта</i>).
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2098#section-7</p>

Автор доцент кафедри екології Наталія ДЖУРА

Погоджено
Голова методичної ради
біологічного факультету

Віталій ГОНЧАРЕНКО

Гарант ОНП
проф. Ігор КАПРУСЬ

Заліковий лист результатів педагогічної практики

аспіранта _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Кафедра екології

1. ЗАЛІКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ (50 балів)							Проведення практики
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-25 б.)	Науковий керівник	Підпис	
1							
2							

2. ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ (30 балів)							Захист практики
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-15б.)	Науковий керівник	Підпис	
1							
2							
3. РЕЦЕНЗІЯ ВІДВІДАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ							
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-10 б.)	Науковий керівник	Підпис	
1							
4. ЗАХИСТ ПРАКТИКИ							
№ з/п	Завідувач кафедри				Оцінка (0-10б.)	Підпис	
1							

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Звіт
про проходження педагогічної практики
аспіранта

кафедри **екології**

спеціальність **101 Екологія**

(прізвище, ім'я, по батькові)

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Науковий керівник _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)